

Aftale mellem regeringen og
Socialistisk Folkeparti, Radikale
Venstre, Enhedslisten, Alternativet
og Kristendemokraterne om:

Finansloven for 2022
(6. december 2021)

Hovedelementer i *Aftale om finansloven for 2022*

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne har indgået *Aftale om finansloven for 2022*. Aftalepartierne er enige om at gennemføre nye initiativer på følgende områder:

Bedre vilkår for børn, unge og voksne under uddannelse

- Bedre uddannelse til lærere
- Løft af fritidspædagogikken
- Bedre mulighed for sen skolestart
- Sænkelse af klasseloft til 26 elever i 0.-2. klasse
- Ekstraordinært løft til FGU
- Taxameterløft til almene voksenuddannelser
- Kortlægning af udfordringer i PPR

Gratis tandpleje for unge (18-21-årige)

- Gratis tandpleje for unge (18-21-årige)
- Digital tandlægevælger
- Kortlægning af sociale tandplejeordninger

Bedre hjælp og støtte til mennesker med handicap

- Løft af ramme til evaluering af det specialiserede socialområde
- Udvidelse af varslingsregler
- Flere aktive hjælpetimer, færre rådighedstimer

En god start på livet

- Ramme til fødende
- Kortlægning af normeringer på fødselsområdet.

Værdig ældrepleje

- Ramme til værdig ældrepleje

Klima- og miljøindsatser

- Udbygning af vedvarende energi
- CO₂-fangst mv.
- Drikkevandsfond
- Bedre havmiljø
- Stenrev
- Skovplan
- Klimabistand
- Styrkelse af Forbrugerombudsmanden
- Grøn skattereform

Danmarks digitale fremtid

- Udmøntning af Digitaliseringsfonden

Øvrige initiativer

- Udskydelse af renoveringsprojekter i den almene boligsektor
- Forlængelse af det midlertidige børnetilskud
- Center for animation, visualisering og digital fortælling
- Nationalt center for hovedpine
- Analyse af effekt af digitale stopklodser i skattekontrollen

- Foreningen Digitalt Ansvar
- Styrket indsats mod hadforbrydelser
- PFOS
- Grønne køkkener
- Rådet for Grøn Omstilling
- Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi
- Pulje til certificering af CO₂-opgørelse og klimamærkning
- Pulje til støtte af lokale energifællesskaber
- Pulje til etablering af byhaver på tagterrasser i de større byer
- Udviklingstilskud til Danmarks Tekniske Museum
- CPH STAGE
- Applaus
- Ekstraordinært tilskud til Den Blå Planet
- Kulturens Analyseinstitut
- Kattegatcentret
- E-sport Danmark
- Tilskud til Dansk Skoleskak
- Tilskud til danske museer
- Ekstraordinært tilskud til kulturregion Østjysk Vestbånd
- Lex.dk
- Tilskud til Folkeuniversitet
- Lektoratsordningen
- Øget driftsbevilling til Kvinderådet
- Ny LGBT+ handlingsplan
- Børn som pårørende
- BROEN
- Sabaah
- Ligeværds socialfaglige rådgivning
- ULF-linjen
- Døvefilm
- Pulje til ordblinde og læse- og skrivesvage
- Ret til tegnsprog - hele livet
- Øget driftstilskud til LGBT+ Danmark
- Jobbanken
- Finn Nørgaard-foreningen
- Home-Start

Corona-vinterpakke

- Styrkelse af sygehusvæsenets robusthed over vinteren
- Forlængelse af ordning om ingen modregning i pension som følge af covid-19-relateret ekstrairndtægt
- Nedbringelse af sagspukkel for sundhedspersonale fra tredjelande

Finansiering

- Udmøntning af centrale reserver mv.
- Afskaffelse af håndværksdelen i BoligJobordningen
- COVID-19-indsatsen i kommuner og regioner
- Aftalens karakter

Bedre vilkår for børn, unge og voksne under uddannelse

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at prioritere i alt ca. 226,8 mio. kr. i 2022, 564,4 mio. kr. i 2023, 631,4 mio. kr. i 2024 og 649,4 mio. kr. i 2025 til at skabe bedre vilkår for børn, unge og voksne under uddannelse. Prioriteringerne bygger oven på det betydelige løft at folkeskolen der blev aftalt med *Aftale om finansloven for 2020*, hvor der blev afsat 1 mia. kr. fuldt indfaset til særligt flere lærere i folkeskolen.

Bedre uddannelse til lærere

Danmark skal være verdens bedste land at være barn i. En god skolegang er en hjørnesten i den gode barndom, og det er i den forbindelse en forudsætning, at uddannelsen til lærer er af højeste kvalitet.

For at sikre den gode og understøttende undervisning i skolen er der behov for at investere i uddannelsesforholdene for vores lærere. Lærerne i skolen giver vores børn forudsætningerne for at udvikle sig via både faglige færdigheder og sociale kompetencer. Veluddannede og dygtige lærere giver børn lyst til at lære, til at udvikle sig, tage medansvar og deltage aktivt både i og uden for skolen. Veluddannede lærere er essentielle i arbejdet med at sikre, at alle børn vokser op med lige muligheder og under gode vilkår, og herigennem får lyst til bidrage til samfundet som aktive og deltagende samfundsborgere.

Udviklingsgruppen for en ny læreruddannelse, nedsat af uddannelses- og forskningsministeren, har netop offentliggjort anbefalinger til en ny og styrket læreruddannelse. For at understøtte forbedringer af uddannelserne for de studerende med udgangspunkt i udviklingsarbejdet er aftalepartierne enige om at afsætte midler til at styrke rammerne for læreruddannelserne. Midlerne kan bl.a. være med til at understøtte en højere studieintensitet for de studerende, et forbedret læringsmiljø samt større fokus på praksisfaglighed, som kan klæde de studerende bedre på til deres videre arbejdsliv og arbejdet med eleverne. Aftalepartierne vil drøfte den konkrete udmøntning af midlerne, som vil ske under hensyn til gældende forlig på læreruddannelsen (S, SF, RV, V, K, DF).

Uddannelsen skal styrkes med afsæt i folkeskolens formålsparagraf og folkeskolens behov samt den danske pædagogiske tradition, med stor vægt på den brede dannelse, for både barnet og den studerende på uddannelsen, og et trykt børneliv præget af nysgerrighed, kritisk sans, fællesskab og sundt selvværd.

Der afsættes 65 mio. kr. i 2022 og 125 mio. kr. årligt fra 2023 og frem til at styrke læreruddannelsen.

Løft af fritidspædagogikken

Skolefritidsordninger, fritidshjem og klubtilbud spiller en vigtig rolle for børn og unges udvikling og trivsel. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte midler til i skolefritidsordninger, fritidshjem og klubtilbud.

Med inspiration fra dagtilbudsområdet, hvor der siden 2018 har været afsat puljemidler til dagtilbud med mange sårbare og udsatte børn, målrettes midlerne til fritidspædagogikken i

områder med høj andel af sårbare og udsatte børn og unge på baggrund af objektive kriterier, fx socioøkonomisk baggrund. Midlerne udmøntes som en statslig tildelingspulje. På baggrund af drøftelser med aftalepartierne fastsætter Børne- og Undervisningsministeriet de nærmere rammer for udmøntningen.

Der afsættes i alt 46,8 mio. kr. i 2022 og 123,4 mio. kr. årligt i perioden 2023-2025.

Aftalepartierne er enige om, at der ikke er tilstrækkeligt kendskab til normeringerne i skolefritidsordninger, fritidshjem og klubtilbud. Der igangsættes derfor en undersøgelse af normeringerne i skolefritidsordninger, fritidshjem og klubtilbud. Undersøgelsen drøftes med partierne.

Bedre mulighed for sen skolestart

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om, at det er afgørende, at alle børn, der trivselsmæssigt, socialt og fagligt har behov for et ekstra år i børnehaven, skal have mulighed for udskudt skolestart.

Der afsættes 109 mio. kr. i 2023, 200 mio. kr. i 2024, 202 mio. kr. i 2025 og 200 mio. kr. årligt fra 2026. Sigtet er at sikre de økonomiske rammer for, at flere børn kan starte senere i skole.

Vurderingen af behovet for et ekstra år i børnehaven foretages af dagtilbudslederen i dialog med pædagogerne, forældrene og skolelederen på barnets kommende skole. Dette skal bidrage til at sikre viden om barnet i forskellige kontekster og viden om dagstilbuddets og skolens ressourcer til at understøtte barnet. Det er vigtigt, at ordningen ikke medfører unødigt bureaukrati for familierne samtidig med, at der foretages en reel vurdering af behovet for udskudt skolestart. Hovedparten af midlerne sikrer kommunerne et markant økonomisk løft, der kan dække udskudt skolestart for børn med trivselsmæssigt, socialt og fagligt behov – og styrke dagtilbud og skolers arbejde med, at alle børn får en god skolestart. Der afsættes 2 mio. kr. i 2025 til evaluering.

Sænkelse af klasseloft til 26 elever i 0. – 2. klasse

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om, at det er afgørende, at alle børn får en god skolestart, der understøtter børnenes faglige, trivselsmæssige og sociale udvikling.

Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte en årlig varig ramme på 95 mio. kr. i 2023, 146 mio. kr. i 2024, 199 mio. kr. i 2025 og 154 mio. kr. i 2026 og frem (2022-pl) til at sænke klasseloftet til 26 elever i 0. – 2. klasse (med mulighed for op til 28 elever i helt særlige tilfælde) for nye årgange fra og med skoleåret 2023/2024. En sænkelse af klasseloftet vil kræve folkeskoleforligskredsens opbakning.

Klasseloftet i 3. – 9. klasse vil fortsat være 28 elever (med mulighed for op til 30 elever i helt særlige tilfælde).

Ekstraordinært løft af FGU

FGU løfter en vigtig opgave i forhold til at sikre, at unge uden uddannelse og job rustes til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå varigt fodfæste på arbejdsmarkedet. FGU-institutionerne åbnede i august 2019 og har haft en opstart præget af COVID-19.

Aftalepartierne er enige om, at de stadig nye institutioner skal have bedre betingelser. Derfor afsættes 75 mio. kr. årligt i 2022 og 2023 til støtte af undervisningsformål på FGU-institutionerne. Midlerne vil blive udmøntet som et særtilskud på baggrund af antal skoler og årselevsaktivitet i 2021, som institutionerne kan disponere i henhold til lokale behov.

Taxameterløft til almene voksenuddannelser

De almene voksenuddannelser, som bl.a. udbydes af voksenuddannelsescentrene (VUC), er tilbud til voksne, der ønsker at forbedre deres kundskaber bl.a. med henblik på videre uddannelse.

Aftalepartierne er enige om at give de almene voksenuddannelser – hf-enkeltfag, almen voksenuddannelse (AVU), forberedende voksenundervisning (FVU) og ordblindeundervisning (OBU) – et taxameterløft svarende til løftet til de gymnasiale fuldtidsuddannelser, der blev aftalt med Aftale om finansloven for 2021.

Der afsættes 37 mio. kr. årligt i 2022-2024 til løftet af de almene voksenuddannelser parallelt med løftet af de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Kortlægning af udfordringer i PPR

Aftalepartierne enige er om at afsætte 3,0 mio. kr. i 2022 til kortlægning af mulige udfordringer i PPR, herunder fx fastholdelsesproblemer, områder med lange ventetider og muligheden for bedre videreuddannelsesmuligheder inden for pædagogisk psykologi. Fastholdelsesproblemerne og de lange ventetider kan føre til, at problemer forværres, og at flere indskrives til meget dyrere behandlingsforløb i børne- og ungdomspsykiatrien. En styrkelse af PPR bør blandt andet indgå i de kommende forhandlinger om en 10 års plan for psykiatrien.

Med satspuljeaftalen på sundhedsområdet for 2019–2022 er der iværksat et udviklingsprojekt om en styrket indsats i PPR i forhold til at tilbyde lettere behandling af høj kvalitet. Som led heri er der igangsat en evaluering, der kan være afsæt for anbefalinger til bedste praksis ift. lettere behandlingstid i PPR i alle landets kommuner. Resultater fra evalueringen skal i videst muligt omfang afspejles i forhandlingerne om nævnte 10-års plan.

Gratis tandpleje for unge (18-21-årige)

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at prioritere i alt ca. 102,2 mio. kr. i 2022, 234,2 mio. kr. i 2023, 323 mio. kr. i 2024 og 413 mio. kr. i 2025 til at tilbyde gratis tandpleje for unge via børne- og ungdomstandplejen.

Gratis tandpleje for unge (18-21-årige)

Der har været en forbedret tandsundhed blandt unge, der forlader børne- og ungdomstandplejen. Mange unge stopper dog med at gå til tandlægen ved overgangen til voksentandplejen, hvor den unge skal betale for at få behandling. Derudover er der en risiko for frafald blandt især unge voksne, når de skifter bopæl. Aftalepartierne er enige om, at den gode tandsundhed bør fortsætte ind i voksenlivet.

Der afsættes derfor 40 mio. kr. i 2022, 170 mio. kr. i 2023, 260 mio. kr. i 2024 og 350 mio. kr. i 2025 og frem for at tilbyde 18-21-årige gratis tandpleje via den kommunale børne- og ungdomstandpleje. Dertil kommer en anlægspulje på 60 mio. kr. årligt i perioden 2022 til 2025.

Derudover udvides den nuværende fritvalgsordning for 16-17-årige til at dække 16-21-årige. Der er enighed om, at der er behov for at indføre kommunal visitation ift. visse ydelser, fx tandregulering. Et oplæg til konkret udmøntning drøftes i regi af Sundhedsministeriet.

Implementering forventes påbegyndt fra medio 2022.

Digital tandlægevælger

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2,2 mio. kr. i 2022, 4,2 mio. kr. i 2023 og ca. 3,0 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til en digital tandlægevælger.

Den digitale tandlægevælger skal sikre, at man let kan vælge tandlæge ved flytning og ved overgangen fra børne- og ungdomstandplejen til voksentandplejen. Derudover muliggør tandlægevælgeren sammenligning af priser hos forskellige tandlæger, så man lettere kan vælge den billigste tandlæge.

Kortlægning af sociale tandplejeordninger

Der eksisterer i dag mange muligheder for at få støtte til tandpleje i Danmark. Aftalepartierne er enige om at lave en analyse af eksisterende tilskudsordninger for social tandpleje og andre tilskudsordninger for tandpleje, der bl.a. skal belyse mulige forenklinger. Analysen skal bl.a. bygge på nuværende erfaringer fra eksisterende ordninger. Analysen vil blive præsenteret for aftalepartierne. Analysen gennemføres inden for Sundhedsministeriets eksisterende økonomiske rammer.

Bedre hjælp og støtte til mennesker med handicap

Regeringen Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at prioritere i alt 40 mio. kr. i 2022 og 70 mio. kr. årligt fra 2023 og frem til forbedret offentlig støtte og hjælp for personer med handicap.

Løft af ramme til evaluering af det specialiserede socialområde

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen på finanslovsforslaget for 2022 har afsat en reserve på 45 mio. kr. årligt i 2022 og frem til opfølgning på evalueringen af det specialiserede socialområde. Regeringen har dertil identificeret yderligere ca. 30 mio. kr. årligt ved intern omprioritering på socialområdet.

Aftalepartierne er enige om at afsætte yderligere 25 mio. kr. årligt til opfølgning på evalueringen af det specialiserede socialområde. Aftalepartierne er således enige om, at der prioriteres i alt 100 mio. kr. årligt i 2022 og frem til opfølgning på evalueringen af det specialiserede socialområde.

Udvidelse af varslingsregler

Aftalepartierne er enige om at udvide bestemmelserne om varsling, så nedsættelse eller frakendelse af hjælp vedrørende hjemmetræning af børn, socialpædagogisk støtte, ledsagelse af børn, unge og voksne, beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud, dækning af merudgifter ved forsørgelse i hjemmet samt merudgifter til voksnes daglig livførelse samt midlertidige og længerevarende botilbud, varsles mindst 14 uger før kommunens afgørelse effektueres.

Samtidig udvides den eksisterende fast track-ordning i Ankestyrelsen, så Ankestyrelsen i udgangspunktet kan nå at færdigbehandle eventuelle klager inden for varslingsperioden. Udvidelsen af varslingsbestemmelserne skal sikre, at der er større tryk om borgernes indsatser. Den konkrete model vil blive drøftet med aftalepartierne.

Der afsættes 15 mio. kr. årligt i 2023 og frem.

Flere aktive hjælpetimer, færre rådighedstimer

Aftalepartierne er enige om at indskrænke kommunernes mulighed for udmåling af rådighedstimer, så borgere med en hjælpeordning får flere aktive hjælpetimer. Den konkrete model drøftes med aftalepartierne, og udmøntningen aftales med KL.

Der afsættes 15 mio. kr. i 2022 og 30 mio. kr. årligt i 2023 og frem.

En god start på livet

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at prioritere 100 mio. kr. i 2022, 110 mio. kr. i 2023, 115 mio. kr. i 2024 og 150 mio. kr. i 2025 til at styrke tryghed og nærvær før, under og efter fødslen. Gravide og fødende kvinder skal have bedre vilkår, så alle børn sikres en god start på livet i familien. Rammen udmøntes efter drøftelse med aftalepartierne. Midlerne prioriteres med fokus på etablering af rettigheder for fødende samt flere jordemødre.

Kortlægning af normeringer på fødselsområdet

Aftalepartierne er enige om, at der i regi af Sundhedsstyrelsen igangsættes en analyse og kortlægning af normeringer på fødselsområdet.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2022.

Værdig ældrepleje

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at prioritere en ramme på 125 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025 til at bidrage til en værdig ældrepleje. Rammen bygger oven på det markante løft på 4,6 mia. kr. af kernevelfærden i de seneste års økonomiaftaler med KL samt rammen på 0,5 mia. kr. årligt til højere faglighed og flere ansatte i ældreplejen for at give bedre vilkår for vores ældre, som prioriteret med *Aftale om finansloven for 2021*. Aftalepartierne er enige om at drøfte udmøntningen af rammen på baggrund af et oplæg fra regeringen i foråret 2022.

Klima- og miljøindsatser

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at prioritere 247,8 mio. kr. i 2022, 397,3 mio. kr. i 2023, 328,1 mio. kr. i 2024 og 335,7 mio. kr. i 2025 til målrettede klima- og miljøindsatser.

Udbygning af vedvarende energi

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om, at elektrificering af samfundet og udbygning af vedvarende energi er helt centralt for at nå de ambitiøse klimamål i 2030 og fuld klimaneutralitet senest i 2050. Aftalepartierne noterer sig, at der er vedtaget en række initiativer for at udbygge VE-kapaciteten i Danmark, herunder i regi af *Energiaftale 2018* og *Klimaaftale for energi og industri mv. fra 2020*, hvor etablering af hhv. tre havvindmølleparker og verdens første energigør blev besluttet.

Yderligere havvind frem mod 2030

Regeringen og aftalepartierne anerkender, at der er behov for en øget udbygning af VE for at nå 70 pct. målsætningen i 2030. Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der skal udbygdes yderligere 2 GW havvind til etablering inden udgangen af 2030 udover de allerede besluttede 2 GW ifm. energigør Bornholm og 1 GW ved Hesselø. Regeringen og aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at havvindsopstillerne i forbindelse med udbuddet af Thor havvindmøllepark de facto har fraskrevet sig statslig støtte. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at udgangspunktet er, at yderligere 2 GW havvind frem mod 2030 skal kunne opføres uden at påvirke de offentlige finanser negativt over projektperioden. Aftalepartierne er enige om at drøfte den nærmere udbudsmodel, herunder model for statslig risikoafdækning, med afsæt i et oplæg fra regeringen. Regeringen forpligter sig til at igangsætte forberedelser til og tilrettelægge en proces for politisk beslutning om placering inden sommer 2022 mhp. drøftelse i aftalekredsen bag *Klimaaftale for energi og industri mv. fra 2020*. Der afsættes 12,8 mio. kr. i 2022, 13,8 mio. kr. i 2023, 13,8 mio. kr. i 2024 og 8,8 mio. kr. i 2025.

Aftalepartierne er samtidig enige om at analysere efterspørgslen efter grøn strøm i Østdanmark og med afsæt heri drøfte tidsplanen for energigør Bornholm, herunder muligheder for fremrykning med aftalepartierne bag *Klimaaftale for energi og industri mv. fra 2020*.

Regeringen og aftalepartierne anerkender, at PtX-fremmende initiativer yderligere vil øge behovet for grøn strøm, hvorfor behovet for yderligere havvindudbygning genbesøges ifm. kommende energi- og forsyningsudspil i foråret 2022. Regeringen vil i den forbindelse fremlægge analyser, der kan danne grundlag for evt. beslutning om yderligere 1 GW havvind.

Energigøen i Nordsøen

Regeringen og aftalepartierne noterer sig, at der som led i implementeringen af *Klimaaftale for energi og industri mv. fra 2020* pågår et analysearbejde, der skal understøtte realisering af verdens første energigør og den nye epoke for dansk havvindsudbygning. Aftalepartierne noterer sig, at energigøen i Nordsøen skal have en kapacitet på 3 GW med plads til mindst 10 GW på sigt.

Aftalepartierne noterer sig, at udbud af havvindmølleparker som en del af energiøer er forligsbelagt. Aftalepartierne er dog enige om at drøfte en ambitiøs og visionær tilgang for energiøen i Nordsøen med aftalepartierne bag *Klimaaftale for energi og industri mv. fra 2020*. Parterne er derfor enige om hurtigst muligt at etablere 10 GW havvind i Nordsøen tilkøbt energiøen med 2040 som sigtepunkt og anbefale dette til aftalekredsen.

Aftalepartierne er enige om, at havvindudbygningen omkring energiøen skal ske under iagttagelse af sikringen af de nødvendige udlandsforbindelser, der muliggør afsætning af grøn energi til udlandet. Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at energiøerne kan bidrage til udviklingen af Power-to-X, og at der forventes stigende efterspørgsel efter grøn energi både i Danmark og i Danmarks nabolande. Den indledende dialog med bl.a. Tyskland og Belgien bekræfter dette billede. Aftalepartierne er enige om, at det understøtter, at energiøerne kan opføres uden væsentlig negativ påvirkning af de offentlige finanser. For at sikre det nødvendige datagrundlag for hurtigere beslutninger om ny havvindskapacitet er aftalepartierne enige om at afsætte 13,0 mio. kr. i 2022, 20,0 mio. kr. i 2023 og 15,0 mio. kr. årligt i 2024-2025 til at understøtte den langsigtede planlægning og udrulning af storskala havvind.

For at sikre bæredygtig implementering af udbygningen af VE afsættes 7,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025 til etablering af et nyt offentligt privat partnerskab til at fremme sameksistens mellem infrastruktur til gavn for klimaet og hensynet til natur- og biodiversitet. Partnerskabet skal blandt andet udarbejde bedre fugledata og etablere ny viden og teknologi omhandlerende sameksistens mellem udbygning af vedvarende energi og natur- og miljøhensyn.

Bedre rammer for VE på land og kystnært

For at styrke rammerne for udbygningen af vind og sol på land er regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne enige om, at regeringen som led et kommende energi- og forsyningsudspil i 1. halvår 2022 fremlægger et redskabskatalog, der kan styrke udbygningen af sol og vind på land i forhold til fremskrivningen. Klima-, energi- og forsyningsministeren samarbejder med KL om udvikling af redskabskataloget. Regeringen og aftalepartierne er enige om en akutpakke til grøn myndighedsbetjening, herunder styrket sagsbehandling i Nævnenes Hus, Miljøstyrelsen og Energistyrelsen i sager vedrørende grøn omstilling. Sigtet er en bedre og hurtigere samlet myndighedsbehandling af sager vedrørende grøn omstilling med fokus på vedvarende energi.

Der afsættes på den baggrund 11,0 mio. kr. til Miljøstyrelsen i 2022, 6,0 mio. kr. i 2023 til Energistyrelsen og 4,0 mio. kr. årligt i 2024-2025 til Nævnenes Hus.

CO₂-fangst mv.

Aftalepartierne er enige om at afsætte en teknologineutral pulje, der skønnes at reducere CO₂-udledningerne med 0,5 mio. tons i 2025 og 2030. Puljen kan understøtte forhandlingerne om en samlet strategi for fangst og lagring af CO₂.

Der afsættes 4,0 mio. kr. i 2022, 272,5 mio. kr. i 2023, 223,3 mio. kr. i 2024 og 255,9 mio. kr. årligt i 2025-2032 (inkl. administration) til puljen, der skal understøtte en værdikæde for opnåelse af negative udledninger allerede fra 2024. Initiativet skønnes at reducere CO₂-udledningerne med 0,5 mio. tons i 2025 og 2030. Støtten gøres betinget af verificerede reduktioner.

Aftalepartierne vil drøfte den konkrete udmøntning på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Drikkevandsfond

Aftalepartierne er enige om at styrke drikkevandsindsatsen. Rent og urensset drikkevand direkte fra undergrunden er en unik dansk ressource, og der skal være tryghed om drikkevandskvaliteten i Danmark.

Kommunerne og vandselskaberne har ansvar for udarbejdelse af indsatsplaner hhv. kvaliteten af drikkevandet. Vandselskaberne kan foretage en vurdering af behovet for beskyttelse og foreslå konkrete indsatser, der kan indgå i kommunale indsatsplaner og finansieres af vandforsyningerne, hvis kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune er enig i vurderingen af beskyttelsesbehovet. Opkøb af jord eller dyrkningsrestriktioner – fx forbud mod brug af pesticider eller krav om økologi – er i mange tilfælde en både nødvendig og hensigtsmæssig metode til at sikre vandværkernes forsyningsikkerhed af rent drikkevand samtidig med, at det ofte er den på langt sigt billigste metode. Vandselskabernes udgifter til opkøb af jord og dyrkningsrestriktioner øger efter gældende regler indtægtsrammerne 1:1 og uden effektiviseringskrav, hvis kommunerne vurderer indsatsen nødvendig og hensigtsmæssig for vandselskabet og hermed godkender indsatsen. Aftalepartierne er enige om herudover at give vandselskaberne mulighed for fremover at fordele udgifter til køb af jord, således at opkrævning af omkostninger hertil kan spredes over en årrække. For at sikre en ensartet forståelse af reglerne vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeren sikre, at kommuner og vandselskaber orienteres om ændringerne.

Aftalepartierne er endvidere enige om at oprette en drikkevandsfond, der består af en tilskudspulje til medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse i vigtige indvindingsområder og strategisk vigtige fremtidige indvindingsområder. Der oprettes endvidere en tilskudspulje til afvikling af ubenyttede boringer, der ikke er sløjfet på forsvarlig vis.

Endvidere er aftalepartierne enige om at afsætte midler til i samarbejde med vandværker og kommuner at identificere områder med behov for øget beskyttelse med henblik på at målrette indsatsen til de mest udsatte områder. Der prioriteres endvidere en generel opdatering af vidensgrundlaget, der kan forbedre grundlaget for drikkevandsindsatsen blandt andet med udgangspunkt i vandværkernes og kommunernes viden.

Der afsættes 50 mio. kr. årligt i 2022-2023, 45 mio. kr. i 2024 og 25 mio. kr. i 2025 til indsatserne. Aftalepartierne noterer sig, at der er igangsat en kortlægning af udfordringer for grundvandet, hvor indsatserne vil bidrage til en bedre beskyttelse af drikkevandet. Kortlægningen vil være færdig i løbet af 1. halvår 2022.

Aftalepartierne er enige om at følge indsatsen for beskyttelse af vores drikkevand nøje og vil drøfte yderligere tiltag, hvis ikke fremtidssikringen af vores grundvand sker i et tilstrækkeligt højt tempo.

Bedre havmiljø

Aftalepartierne er enige om at styrke naturen og biodiversiteten på havet og gøre viden om havmiljø mere tilgængeligt. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at etablere marine naturnationalparker i Øresund og Lillebælt.

Som led i etableringen af naturnationalparkerne prioriteres midler til vidensindsatser, et sekretariat for hver af parkerne og naturfremmende indsatser i Øresund og Lillebælt. Regeringen vil til foråret komme med et oplæg til en konkret model for naturnationalparkerne, herunder vil det undersøges, om naturnationalparkerne kan etableres efter UNESCO-kriterier under hensyntagen til fortsat erhvervsmæssig eller anden aktivitet i parkerne.

Der afsættes 10 mio. kr. årligt i 2022-2025.

Aftalepartierne er endvidere enige om at videreføre støtten til Øresundsakvariet. Øresundsakvariet er et mindre saltvandsakvarium i Helsingør, der har specialiseret sig i Øresunds og Kattegats dyre- og planteliv. Der afsættes 3,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025.

Aftalepartierne er enige om, at en ny havplan skal tage hensyn til økonomiske, sociale og miljømæssige forhold samt sikkerhedsaspekter for at støtte en bæredygtig udvikling og vækst i den maritime sektor under anvendelse af en økosystembaseret tilgang og for at fremme sameksistens af forskellige relevante aktiviteter og anvendelser. Havplanen skal dermed fremtidssikre Danmarks styrkeposition inden for havvind, bidrage til bedre beskyttelse af biodiversiteten og sikre fortsat gode vilkår for dem, der i dag agerer på havet.

Regeringen har på den baggrund fremlagt udkast til havplan, som har været i offentlig høring. Regeringen vil med afsæt i de indkomne høringssvar forhandle en samlet havplan med Folketingets partier til foråret 2022 for at sætte en ambitiøs og bæredygtig retning for det danske havareal, herunder med stærkere fokus på naturbeskyttelse.

Aftalepartierne er enige om at etablere en trawlfri zone i Bælthavet, som dækker Lillebælt, Storebælt og Langelandsbælt. Aftalepartierne vil i foråret 2022 drøfte en konkret implementeringsplan. Den trawlfrie zone skal bidrage til at skabe et bedre havmiljø bl.a. ved fremme af skånsomme fiskerier, at forbedre gyde- og opvækstforhold for torsken, som vil have bedre muligheder for at finde ly i uforstyrrede og intakte bundhabitater, samt styrke lystfiskeriet og lystfiskerturismen i området ved torskens tilbagevenden.

Aftalepartierne er desuden enige om at etablere en ophugningsordning for fiskere i Østersøen under EHFF (Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet). Dette drøftes med aftalepartierne bag EHFF. Ophugningsordningen etableres uden statsligt opkøb af kvoteandele.

Stenrev

Aftalepartierne er enige om at støtte genetablering af stenrev i Danmark.

Regeringen vil i foråret 2022 komme med et oplæg til udmøntning af rammen, der bl.a. adresserer mulighederne for at genetablere Hunderevet.

Der afsættes 10 mio. kr. årligt i 2022-2023.

Skovplan

Aftalepartierne er enige om, at der skal udarbejdes en skovplan med involvering af relevante interessenter. Skovplanen skal udarbejdes inden udgangen af 2022. Aftalepartierne indkaldes til drøftelser herom i foråret 2022.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2022 til udarbejdelse af skovplanen.

Klimabistand

Aftalepartierne er enige om, at også klimabistanden skal bidrage til den grønne omstilling. Danmark skal tage lederskab for den grønne omstilling i verden. Her kan udviklingssamarbejdet udgøre et vigtigt redskab.

Der afsættes 100 mio. kr. til klimabistand i 2022 i tillæg til bistandsrammen på 0,7 pct. af BNI.

Styrkelse af Forbrugerombudsmanden

Aftalepartierne er enige om at styrke tilsynet hos Forbrugerombudsmanden. Sigtet er at imødegå et stigende antal sager, herunder i forhold til greenwashing.

Der afsættes 7,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025.

Grøn skattereform

Aftalepartierne noterer sig, at en grøn skattereform er et væsentligt element i realiseringen af klimamålene, herunder arbejdet med en ensartet CO₂e-afgift. En grøn skattereform og ensartet CO₂e-afgift skal være en hovedmotor til indfrielse af 70 pct.-målsætningen ved at understøtte effekten af andre tiltag, herunder initiativer der sigter på at udvikle og udbrede ny teknologi. Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at regeringen primo 2022 indkalder til forhandlinger pba. ekspertgruppens første delrapport.

Danmarks digitale fremtid

Danmark har længe været førende på digitalisering. Hvis vi skal fastholde denne position og videreudvikle vores digitale samfund på tværs af den offentlige og private sektor, til gavn for vores borgere og virksomheder, kræver det, at vi fortsat arbejder målrettet med den digitale udvikling. Regeringen har derfor nedsat et Digitaliseringspartnerskab bestående af eksperter, virksomhedsledere, faglige organisationer, KL og Danske Regioner, der har leveret 46 konkrete anbefalinger til regeringen, der kan bidrage til at fastholde Danmark som et digitalt foregangsland. På linje med Digitaliseringspartnerskabet ønsker aftalepartierne, at den digitale udvikling altid sker med øje for borgernes og virksomhedernes rets- og datasikkerhed.

Der blev på finansloven for 2021 afsat i alt 500 mio. kr. til en digitaliseringsfond. Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er enige om at udmønte digitaliseringsfondens midler til initiativer, der følger op på og understøtter digitaliseringen af Danmark på baggrund af digitaliseringspartnerskabets anbefalinger.

Aftalepartierne noterer sig endvidere, at regeringen vil præsentere en samlet digitaliseringsstrategi i 2022, der anviser yderligere initiativer og optegner de næste skridt for Danmarks fortsatte digitale udvikling, med fokus på digitale kompetencer i befolkningen, dataetik, datasikkerhed, tillid og transparens samt digital inklusion. De aftalte initiativer på finansloven for 2022 vil indgå i den samlede digitaliseringsstrategi.

Grønnere, mere digitalt erhvervsliv

De danske SMV'er investerer mindre i teknologiske løsninger end store virksomheder og innoverer mindre end SMV'erne i vores nabolande. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte:

- 119,8 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til den digitale omstilling af små og mellemstore virksomheder gennem ordningen SMV:Digital, bl.a. ved tilskud til indkøb af kompetenceforløb, sparring og netværk samt vejledning om regulering, konkurrencevilkår og datasikkerhed.
- 54,7 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til standardisering af virksomheders ESG-data og yderligere udvikling af klimakompasset, der gør det nemmere for virksomheder at arbejde med deres klimaaftryk. Initiativerne er et del af den samlede indsats MinVirksomhed, der skal lette virksomhedernes administrative byrder.

Øget brug af offentlige data, grønne løsninger og ny teknologi i den offentlige sektor

Digitale løsninger, data og ny teknologi kan bidrage til at løfte vores velfærd i fx sundhedsbehandling, være en innovativ motor i klimainsatsen, modernisere den offentlige administration og frigive tid til den borgernære service. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte:

- 54,2 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til arbejdet med åbne offentlige data. Der udvikles en indgang, hvor fx forskere og virksomheder nemt kan få overblik og adgang til de offentlige data, der er frit tilgængelige.
- 142,8 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til en fond, der skal accelerere den offentlige sektors anvendelse af nye teknologier som fx kunstig intelligens. Fonden skal støtte større projekter med konkrete digitale løsninger, der med øje for dataetik og borgernes datasikkerhed kan bidrage til at løse samfundsproblematikker. Prioriterede satsninger kan være inden for sundhed, klima, forsyning og administration, hvor der allerede er gode erfaringer.

- 9,5 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til at undersøge mulighederne for at tilbyde videomøder som supplement til fysiske møder i flere dele af den offentlige sektor. Brugen af videomøder skal sikre et mere fleksibelt offentligt tilbud til borgerne.
- 68,5 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til bedre data om vand som led i en samlet indsats for at understøtte en mere helhedsorienteret og datadrevet klimatilpasning og varsling af oversvømmelser.

Juridisk og etisk fundament i en digital virkelighed

Den digitale udvikling stiller nye krav til vores juridiske fundament og til vores arbejde med en etisk brug af data. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte:

- 28 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til arbejdet med digitaliseringsklar lovgivning.
- 19,2 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til arbejdet med regulering, der fremmer brug af ny teknologi i erhvervslivet, herunder brug af sikkerheds- og privatlivsfremmende teknologier.
- 16,8 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til Datatilsynet for at styrke Datatilsynets op-søgende arbejde med at rådgive og vejlede myndigheder og virksomheder i sikker behandling af borgernes data.
- 22,5 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 (inkl. eksisterende midler) til at fortsætte arbejdet i et uafhængigt sekretariat i Dataetisk Råd, der kan komme med uafhængige anbefalinger til håndteringen af etiske spørgsmål og dilemmaer og understøtte en bred offentlig debat om dataetik i samfundet.

Stærk cyber- og informationssikkerhed

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen vil præsentere en national strategi for cyber- og informationssikkerhed, der skal fortsætte arbejdet med at sikre et højt cyber- og informations-sikkerhedsniveau i Danmark. Initiativerne finansieres af den afsatte reserve til strategien på finanslovsforslaget for 2022.

Øvrige initiativer

Udskydelse af renoveringsprojekter i den almene boligsektor

Aftalepartierne noterer sig, at der er behov for at dæmpe kapacitetspresset i bygge- og anlægsbranchen, og at der på den baggrund tages initiativ til at udskyde renoveringsprojekter for ca. 2 mia. kr. i den almene boligsektor. Hvis der opstår akut behov for at foretage helt nødvendige afværgeforanstaltninger, fx sager vedr. skimmelsvamp, kan kommunalbestyrelsen og Landsbyggefonden efter gældende regler godkende dette. Renoveringsprojekter i udsatte boligområder er ikke omfattet af udskydelsen.

Aftalepartierne er endvidere enige om at give boligorganisationerne længere tid til at gennemføre udbud af almene byggearbejder med henblik på at reducere presset på bygge- og anlægssektoren gældende for tilsagn til og med 2022.

Forlængelse af det midlertidige børnetilskud

Det er aftalt, at det midlertidige børnetilskud ydes indtil et nyt ydelsessystemet er trådt i kraft. Det midlertidige børnetilskud er indtil videre videreført til udgang af 2021. Da et nyt ydelsessystem ikke kan nå at træde i kraft før udgang af 2021, er aftalepartierne enige om at forlænge det midlertidige børnetilskud til 1. juli 2022.

Aftalepartierne er enige om at forlænge det midlertidige børnetilskud til 1. juli 2022.

Med *Aftale om et nye midlertidigt børnetilskud fra 2019* (S, RV, SF og EL) blev det besluttet at indføre et nyt midlertidigt børnetilskud. Det midlertidige børnetilskud er et tilskud til børnefamilier i kontanthjælpssystemet, som er berørt af kontanthjælpsloftet eller på integrationsydelsen.

Der afsættes i alt 117,7 mio. kr. i 2022, der finansieres af de generelle reserver.

Center for animation, visualisering og digital fortælling

Aftalepartierne er enige om fortsat at prioritere et særskilt tilskud til Center for animation, visualisering og digital fortælling i Viborg, som er en del af VIA University College.

Der afsættes 6,4 mio. kr. i 2022 og 9,5 mio. kr. årligt i perioden 2023-2025.

Nationalt center for hovedpine

Aftalepartierne er enige om at videreføre Nationalt Videnscenter for Hovedpine, som er etableret i tilknytning til Dansk Hovedpinecenter på Rigshospitalet – Glostrup. Videnscenteret har til formål at understøtte Danmarks førerposition inden for forskning i migræne- og hovedpine. Videnscenteret arbejder for vidensdeling og -formidling til sundhedsfagligt personale i regioner og kommuner i hele Danmark med udgangspunkt i dokumentation og evidensbaseret viden.

Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Analyse af effekt af digitale stopklodser i skattekontrollen

Aftalepartierne er enige om at igangsætte en analyse af effekten af digitale stopklodser i skattekontrollen. Formålet med analysen er at tilvejebringe et styrket vidensgrundlag i forhold til effekterne af skatteforvaltningens kontrolaktiviteter, herunder påvirkning på de offentlige finanser samt samfundsøkonomien.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i 2022-2023.

Foreningen Digitalt Ansvar

Aftalepartierne er enige om støtte foreningen Digitalt Ansvar, der er et videnscenter for indsatsen mod digitale krænkelser.

Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2022.

Styrket indsats mod hadforbrydelser

Aftalepartierne er enige om, at der skal gøres mere for at bekæmpe hadforbrydelser. Midlerne kan fx udmøntes til undervisningsmateriale og øget dokumentation. Udmøntningen drøftes med Justitsministeriet.

Der afsættes 8,2 mio. kr. i 2022 og 8,1 mio. kr. årligt i perioden 2023-2025.

Mindre grønne initiativer

PFOS

Aftalepartierne er enige om at prioritere udvikling og afprøvning af nye teknologier til oprensning af PFOS-forureninger via tilskud til test af relevante teknologier.

Der afsættes 3 mio. kr. i 2022.

Grønne køkkener

Aftalepartierne er enige om, at der er brug for at nedbringe klimabelastningen fra offentlige køkkener og kantiner og noterer, at Aarhus og Københavns kommuner har en målsætning om 25 pct. reduktion frem mod 2025.

Aftalepartierne er derfor enige om at styrke AMU-kurser for køkkenprofessionelle, herunder med fokus på plantebaseret mad, samt til udvikling af en diplom-efteruddannelse i plantebaseret kost til ernæringsprofessionelle.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2022.

Rådet for Grøn Omstilling

Aftalepartierne er enige om at yde støtte til Rådet for Grøn Omstilling i 2022. Rådet for Grøn Omstilling er en uafhængig miljøorganisation, der arbejder for en bæredygtig omstilling af samfundet ved at påvirke beslutningstagere og gennemføre informationskampagner, der kan understøtte borgere og virksomheder i at træffe bæredygtige valg.

Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2022.

Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi mhp. at støtte centrets arbejde med at formidle viden om vedvarende energi både nationalt og internationalt samt udviklingsopgaver i samarbejde med små og mellemstore virksomheder.

Der afsættes 3,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Pulje til certificering af CO₂-opgørelse og klimamærkning

Aftalepartierne er enige om at afsætte en pulje til at understøtte, at små- og mellemstore virksomheder kan få certificeret deres opgørelse af eget klimatryk (inkl. scope 1, 2 og 3), fx via relevant klimamærkning. Puljen udmøntes efter en ansøgningsrunde.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i 2022-2025.

Pulje til støtte af lokale energifællesskaber

Aftalepartierne er enige om at afsætte en pulje til støtte af lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling. Puljen udmøntes efter en ansøgningsrunde.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i 2022-2025.

Pulje til etablering af byhaver på tagterrasser i de større byer

Aftalepartierne er enige om via en pulje at understøtte etablering af byhaver på tagterrasser i de større byer. Puljen udmøntes ved en ansøgningsrunde.

Der afsættes 3,5 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025.

Mindre kulturinitiativer

Udviklingstilskud til Danmarks Tekniske Museum

Aftalepartierne er enige om at afsætte et udviklingstilskud til Danmarks Tekniske Museum i forbindelse med, at museet planlægger at flytte ind i Svanemølleværket i København i 2026.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i perioden i 2022-2025.

CPH STAGE

Aftalepartierne er enige om at yde et tilskud til CPH STAGE for at understøtte, at flere teatre fra hele landet kan vise forestillinger ved CPH STAGE, samt højne kvaliteten af aktiviteter og arrangementer, der udbreder og styrker samarbejdet i dansk scenekunst.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i 2022-2025.

Applaus

Aftalepartierne er enige om at yde et tilskud til Applaus til en fortsættelse af analysearbejdet på scenekunstrådet samt en udvidelse af Applaus' aktiviteter med henblik på at understøtte publikumsudvikling på tværs af flere kulturområder.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i 2022-2025, som supplerer allerede afsatte udlodningsmidler til Applaus på 3,0 mio. kr. i 2022.

Ekstraordinært tilskud til Den Blå Planet

Aftalepartierne er enige om at afsætte et ekstraordinært tilskud på 11,5 mio. kr. i 2022 til Den Blå Planet.

Kulturens Analyseinstitut

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til etablering af Kulturens Analyseinstitut, som skal understøtte mere viden om kulturbranchens forhold og kulturens betydning for borgernes trivsel, bl.a. med afsæt i evidens- og forskningsbaserede undersøgelser. Kulturens Analyseinstitut etableres som et uafhængigt institut.

De nærmere rammer for etablering og formål med Kulturens Analyseinstitut drøftes med aftalepartierne i første kvartal 2022.

Der afsættes 4,0 mio. kr. i 2022 og 8,0 mio. kr. årligt i perioden 2023-2025.

Kattegatcentret

Aftalepartierne er enige om at yde et særtilskud til Kattegatcentret, som er et stort dansk akvarium med talrige arter af forskellige havdyr. Centret hjælper med at gøre folk klogere på havet.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt til 2022-2025. Midlerne supplerer allerede afsatte midler på forslaget til finanslov for 2022 på 1,0 mio. kr. årligt i 2022-2023.

E-sport Danmark

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til E-sport Danmark med henblik på at yde tilskud til foreningens arbejde og projekter, herunder fx uddannelse af E-sport dommere og trænere.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2022.

Tilskud til Dansk Skoleskak

Aftalepartierne er enige om fortsat at støtte Dansk Skoleskaks arbejde med børn og unges læring og uddannelse ved at videreføre et statsligt tilskud til organisationen, som ellers stod til at udløbe ved udgangen af 2021.

Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025.

Tilskud til danske museer

Aftalepartierne er enige om at give et ekstraordinært tilskud til en række danske museer.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025 til ARoS i Aarhus.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025 til Den Gamle By i Aarhus.

Ekstraordinært tilskud til kulturregion Østjysk Vækstbånd

Aftalepartierne er enige om at yde et ekstraordinært tilskud til kulturregion Østjysk Vækstbånd. Tilskuddet skal udmøntes til fremme af børns møde med musik og kunst og regionens musikskoler.

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt i 2022-2025.

Mindre initiativer vedrørende folkeoplysning

Lex.dk

Aftalepartierne er enige om at afsætte et tilskud til Lex.dk, som indeholder en række opslagsværker, herunder Den Store Danske og Trap Danmark. En forudsætning for udbetaling af tilskuddet er, at indholdet stilles gratis til rådighed, og midlerne ikke benyttes til kommerciel brug.

Der afsættes 7,8 mio. kr. i 2022 og 10,0 mio. kr. årligt i 2023-2025. I 2022 finansieres en del af tilførslen af en eksisterende bevilling til opdatering og ajourføring af Den Store Danske på 5,2 mio. kr. i 2022, som afsat på forslaget til finansloven for 2022.

Tilskud til Folkeuniversitet

Aftalepartierne er enige om at afsætte et ekstraordinært driftstilskud til Folkeuniversitetsvirksomhed. Midlerne fordeles med afsæt i folkeuniversitetsbekendtgørelsen.

Der afsættes 7,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Lektoratsordningen

Aftalepartierne er enige om at videreføre Lektoratsordningen, der har til formål at udbrede kendskabet til dansk sprog, litteratur og samfundsforhold i udlandet.

Der afsættes 2,1 mio. kr. i 2022, 5,8 mio. kr. i 2023, 6,9 mio. kr. i 2024 og 7,5 mio. kr. i 2025 til at videreføre bevillingen til Lektoratsordningen.

Øget driftsbevilling til Kvinderådet

Aftalepartierne er enige om at hæve bevillingen til Kvinderådet til indsatsen for at forbedre kvinders rettigheder og vilkår.

Der afsættes 0,8 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Mindre initiativer vedrørende inklusion

Ny LGBT+ handlingsplan

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til en ny LGBT+ handlingsplan. En samlet handlingsplan skal indeholde initiativer, der kan fremme tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBT+ personer. Endelig udmøntning af handlingsplanen aftales med aftalepartierne.

Der afsættes 6,2 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025.

Børn som pårørende

Aftalepartierne er enige om at styrke hjælpen til børn og unge, som er pårørende til forældre med somatisk sygdom, psykiske lidelse eller i familier med vold.

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i perioden 2023-2025.

Den nærmere anvendelse drøftes mellem aftalepartierne.

BROEN

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til BROENS arbejde med at støtte socialt udsatte børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter.

Der afsættes 1,7 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Sabaah

Aftalepartierne er enige om at støtte Sabaah og foreningens indsats med at forbedre vilkårene for LGBTI-personer med etnisk minoritetsbaggrund. Dette sker gennem driftsstøtte til Sabaah, der bidrager til at sikre alle minoritetsetniske LGBTI-personer samt deres pårørende har lige adgang til rådgivning.

Der afsættes 0,7 mio. kr. i 2022 og 1,2 mio. kr. i 2023.

Ligeværds socialfaglige rådgivning

Aftalepartierne er enige om at øge støtten til Foreningsfællesskabet Ligeværds arbejde med at skabe bedre uddannelses- beskæftigelses-, bolig- og sociale vilkår for mennesker med særlige behov, som skal gå til ansættelse og løbende efteruddannelse af rådgiverne.

Der afsættes 1,1 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

ULF-linjen

Aftalepartierne er enige om at forhøje bevillingen til ULF-linjen, som skal gå til fortsat drift af rådgivningen til udviklingshæmmede.

Der afsættes 1,6 mio. kr. årligt i 2022-2024.

Døvefilm

Aftalepartierne er enige om at øge støtten til Døvefilm, så den fortsatte produktion af udsendelser på tegnsprog sikres.

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Pulje til ordblinde og læse- og skrivesvage

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til en ansøgningspulje, der har til formål at fastholde beskæftigede personer med ordblindhed og/eller læse- og skriveudfordringer på arbejdsmarkedet samt at hjælpe ledige personer med ordblindhed og/eller læse- og skriveudfordringer tættere på arbejdsmarkedet. Puljen administreres af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2022.

Ret til tegnsprog - hele livet

Aftalepartierne er enige om at give støtte til, at Danske Døves Landsforbund (DDL) kan drive en række sociale projekter til gavn for døve borgere i Danmark.

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt i 2022-2024.

Øget driftstilskud til LGBT+ Danmark

Aftalepartierne er enige om at videreføre støtten til LGBT+ Danmark til indsatsen med bl.a. at støtte, rådgive og skabe netværksmuligheder for LGBT+-personer.

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Jobbanken

Aftalepartierne er enige om at forhøje bevillingen til Jobbanken for at understøtte virksomhedens formål med at integrere/reintegrere psykisk sårbare førtidspensionister på arbejdsmarkedet.

Der afsættes 6,7 mio. kr. i 2023.

Finn Nørgaard-foreningen

Aftalepartierne er enige om at give driftsstøtte til Finn Nørgaard-foreningens arbejde med at modvirke radikaliseringsblanding blandt udsatte børn og unge. Midlerne skal anvendes til at understøtte foreningen, herunder bl.a. lave projekter og indsamle viden.

Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024.

Home-Start

Aftalepartierne er enige om at afsætte midler til foreningen Home-Starts arbejde med praktisk hjælp og støtte mv. til småbørnsfamilier.

Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025.

Corona-vinterpakke

Styrkelse af sygehusvæsenets robusthed over vinteren

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne anerkender, at sygehusvæsenet hen over vinteren 2021/2022 er under markant pres bl.a. som følge af COVID-19 og ophobning af udskudte operationer som følge af pandemien. Parterne noterer sig, at regionerne har en central opgave i forhold til at fastholde sundhedspersonalet og få sygehusvæsenet sikkert gennem vinteren.

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er på den baggrund enige om ekstraordinært at prioritere 1 mia. kr. til særlige midlertidige indsatser i vintermånederne i sygehusvæsenet, der kan bidrage til fremadrettet at styrke og understøtte aktiviteten, fastholde sundhedspersonale og få sygehusvæsenet gennem en ekstraordinært svær vintersæson til gavn for patienterne og personalet.

Regionerne aftaler udmøntningen med alle de relevante organisationer. Aftalepartierne lægger til grund, at anvendelsen af midlerne kan tilgodese alle personalegrupper i sygehusvæsenet og noterer sig i den forbindelse, at midlertidige tillæg skal kunne holdes ude af reguleringsordningen efter de gældende regler.

Forlængelse af ordning om ingen modregning i pension som følge af covid-19-relateret ekstraintægt

Regeringen og en række af Folketingets partier (V, DF, R, SF, EL og NB) indgik i februar 2021 *Aftale om ingen modregning i pension for ekstraintægter i relation til covid-19*. Aftalepartierne er enige om at forlænge den eksisterende ordning om ingen modregning i pension som følge af covid-19 relateret arbejdsintægt t.o.m. 2022.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2022 til ydelsesmæssige merudgifter samt administration af ordningen. Der fremsættes lovforslag mhp. forventet ikrafttrædelse 1. januar 2022. Partierne bag *Aftale om ingen modregning i pension for ekstraintægter i relation til covid-19* vil få mulighed for at tilslutte sig forlængelsen.

Nedbringelse af sagspukkel for sundhedspersonale fra tredjelande

Aftalepartierne er enige om, at sagspuklen for sundhedspersonale fra tredjelande skal nedbringes.

Det danske sundhedsvæsen mangler på nogle områder sundhedspersonale. Samtidig kan det tage flere år for f.eks. en læge, sygeplejerske eller tandlæge fra et land uden for EU, EØS eller Norden at få lov at arbejde i det danske sundhedsvæsen.

Der afsættes 11,3 mio. kr. i 2022 og 11,8 mio. kr. i 2023 til at nedbringe sagspuklen for ansøgninger fra sundhedspersonale fra tredjelande.

Finansiering mv.

Aftalen om finansloven for 2022 er fuldt finansieret.

Udmøntning af centrale reserver mv.

Som led i *Aftale om finansloven for 2022* er aftalepartierne enige om at udmønte de centrale reserver, der er afsat til finansloven for 2022, samt tekniske ændringer til finanslovsforslaget, herunder 16. fase af Statens Indkøbsprogram.

Afskaffelse af håndværksdel i BoligJobordningen

Aftalepartierne er enige om en permanent afskaffelse af håndværksdelen i BoligJobordningen. Afskaffelsen træder i kraft med virkning fra 1. april 2022.

Afskaffelsen af håndværksdelen kan ses i sammenhæng med den aktuelle situation med høj efterspørgsel efter håndværkere.

Afskaffelsen skønnes at indebære et umiddelbart merprovenu på 450 mio. kr. i 2022. Efter tilbageløb og adfærd skønnes merprovenuet at udgøre 260 mio. kr. i 2022. Fra 2023 skønnes det umiddelbare merprovenu at udgøre 600 mio. kr. og 370 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Aftalepartierne er enige om, at provenuet i 2022 fra afskaffelse af ordningen ikke udmøntes i lyset af konjunktursituationen.

COVID-19-indsatsen i kommuner og regioner

Aftalepartierne noterer sig, at finansministeren ved brev til KL og Danske Regioner har tilkendegivet, at regeringen også for 2022 vil være indstillet på at sikre de nødvendige ressourcer til at finansiere COVID-19-indsatsen i kommuner og regioner, herunder til rengøring. Omfanget af kompensationen vil blive drøftet i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2023, når der foreligger et overblik over mer- og mindreudgifter i 2022.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for følgelovgivning, der implementerer aftalen.